

RAPORT O SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ
SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ
W ŁUKOWIE
SPORZĄDZONY NA PODSTAWIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA ROK 2022

ŁUKÓW, MAJ 2023R.

WPROWADZENIE

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łukowie w 2022 roku realizował zadania wynikające z przyjętego planu finansowego oraz planu inwestycji i zakupów środków trwałych. Na realizację planów w dużym stopniu oddziaływała sytuacja epidemiczna w I kwartale 2022 roku oraz rosnąca inflacja.

Podstawą oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Łukowie jest raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej sporządzony w sposób i terminie określonym w art. 53a Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej. Raport jest przygotowany na podstawie, zweryfikowanego przez biegłego rewidenta, sprawozdania finansowego za rok 2022 i zawiera w szczególności analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok obrotowy, prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Łukowie.

Raport sporządzono zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2017r., poz. 832).

ANALIZA SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ W ŁUKOWIE ZA 2022 ROK

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łukowie jest podmiotem wykonującym działalność leczniczą niebędącym przedsiębiorcą, działającym na podstawie obowiązujących aktów prawnych. SPZOZ prowadzi działalność związaną z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, polegających na zachowaniu i ratowaniu zdrowia i życia, przywracaniu i poprawie zdrowia oraz podejmowaniem innych działań medycznych wynikających z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonania.

Szpital realizował w 2022 roku sprzedaż usług w następujących obszarach:

- ✓ usługi medyczne w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia, obejmujące usługi oddziałów i poradni specjalistycznych w zakresie objętym ryczałtem, świadczenia odrębnie finansowane, działalność oddziału ratunkowego, zabiegi rehabilitacyjne, leczenie psychiatryczne, ratownictwo medyczne i programy lekowe oraz nocną i świąteczną opiekę medyczną – przychody z realizacji umów z NFZ stanowią 91,6% ogółu przychodów,
- ✓ usługi medyczne na rzecz innych podmiotów medycznych oraz dla pacjentów indywidualnych – 1,6% ogółu przychodów,
- ✓ usługi niemedyce (m.in. najem pomieszczeń, usługi prosektoryjne, usługi sterylizacji) – 0,4% wartości przychodów,

- ✓ pozostałe przychody stanowią 6,4% (to m.in. dofinansowanie wynagrodzeń lekarzy rezydentów i stażystów, dofinansowanie z PFRON-u wynagrodzeń z pochodnymi zatrudnionych pracowników niepełnosprawnych, rozliczenie dotacji równoległe do naliczanej amortyzacji, otrzymane darowizny rzeczowe...).

Struktura sprzedaży wskazuje, że posiadany przez Szpital potencjał wykonywanych usług medycznych jest niemal w całości absorbowany przez usługi wykonywane na rzecz pacjentów, dla których świadczenia realizowane są w ramach umów z Narodowym Funduszem Zdrowia.

W 2022 roku w przeważającej mierze, wpływ na prezentowaną stratę z prowadzonej działalności, miały następstwa ustawy z dnia 26 maja 2022 r. o zmianie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych oraz niektórych innych ustaw, która to zobowiązała podmioty lecznicze do dokonania od miesiąca lipca 2022 roku podwyższenia wynagrodzeń zasadniczych pracowników wykonujących zawód medyczny oraz pracowników działalności podstawowej, których wynagrodzenie zasadnicze jest niższe od najniższego wynagrodzenia zasadniczego, ustalonego jako iloczyn współczynnika pracy określonego w załączniku do ustawy i kwoty przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym ustalenie. Podwyższenie minimalnego wynagrodzenia zasadniczego zaskutkowało podwyższeniem pozostałych składników wynagrodzenia (dodatek stażowy, funkcyjny, dodatki nocne... oraz składek ZUS), a to bezpośrednio przełożyło się na drastyczne pogorszenie się sytuacji finansowej, gdyż nie zabezpieczono środków na ten cel w odpowiedniej wysokości. Przychody ogółem wzrosły w roku 2022 w stosunku do roku 2021 o 13.331.760 zł przy wzroście kosztów o ponad 30.000.000zł. Najwięcej wzrosły wynagrodzenia (wszystkie formy) z pochodnymi bo o 25.085.949 zł tj. 25%, następnie o 21% wzrosły koszty energii (575.929,00zł), o 68% drożej zapłacił podmiot za najem bielizny szpitalnej, o 32% (prawie 500.000,00zł) wzrosły koszty wyżywienia pacjentów. Łatwo zauważyć, że oprócz wyżej wymienionej ustawy na drastyczne pogorszenie się sytuacji finansowej Szpitala miała też wysoka inflacja, odczuwalna przy zakupie dóbr oraz usług.

W strukturze kosztów największy udział mają koszty osobowe (wynagrodzenia z pochodnymi), które stanowią 62,6% kosztów ogółem. Znaczący udział wykazują również usługi obce (21,4% kosztów ogółem), gdzie dominującą pozycją jest podwykonawstwo medyczne- kontrakty na usługi lekarskie, pielęgniarские, ratownicze oraz radiologów. Kontrakty stanowią ponad 16% kosztów funkcjonowania placówki. Podsumowując koszty zatrudnienia to należy zauważyć, że wszystkie jego formy wraz z pochodnymi są na poziomie prawie 80% kosztów ogółem, a w odniesieniu do sumy przychodów z NFZ stanowią ponad 95% ich wartości (w roku 2021 było nieco ponad 83%).

Koszty materiałów i energii oscylują na poziomie 8,4% kosztów ogółem. Duży udział w tej grupie kosztów mają: leki, odczynniki do badań, sprzęt jednorazowy-7.555.257zł, energia elektryczna i energia cieplna- 2.928.462zł.

Kolejną istotną pozycją kosztów rodzajowych jest amortyzacja. Stanowi ona ponad 6,2% kosztów ogółem, a jej wzrost w roku 2022 o kwotę 2.847.029zł w stosunku do roku 2021, wynika z zrealizowanych przez Szpital inwestycji oraz zakupionych środków trwałych w postaci sprzętu medycznego, sprzętu komputerowego, mebli medycznych oraz pozostałych środków trwałych. Pozostałe koszty rodzajowe (szkolenia, koszty BHP, podatki i opłaty...) to 1,4% ogółu poniesionych kosztów w roku 2022.

Pomimo trudnej sytuacji Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łukowie w 2022 roku zrealizował szereg inwestycji w celu dostosowania infrastruktury do obowiązujących przepisów jak również dla poprawy warunków i bezpieczeństwa dla pacjentów i pracującego personelu. Były to zadania inwestycyjne oraz zakupy środków trwałych, które w dużej części zostały sfinansowane z środków zewnętrznych

Inwestycje i zakupy środków trwałych zrealizowane w 2022 r.

- Budowa Poradni POZ w Wojcieszkowie – 1 068 190,71 zł, w ramach zadania zapłacono faktury za roboty budowlane i nadzory inwestorskie. Zadanie zakończone, budynek został oddany do użytkowania. Zadanie realizowane w latach 2021-2022, nakłady ogółem: 2 120 836,15 zł.
- Przebudowa i modernizacja pomieszczeń budynku C w celu dostosowania do potrzeb dezynfektorni w związku z COVID-19 – 376 531,00 zł, dofinansowanie na realizację zadania ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 – 300 000,00 zł. Wkład własny SPZOZ to 76 531,00 zł. Zadanie zakończone i oddano do użytkowania. Zadanie realizowane w latach 2020-2022, nakłady ogółem: 1 795 600,60 zł.
- Przebudowa i modernizacja pomieszczeń szpitala w celu dostosowania do potrzeb przyjęć pacjentów w związku z COVID-19 wraz z wykonaniem systemu poczty pneumatycznej – 3 129 903,61 zł, dofinansowanie na realizację zadania ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 – 1 599 999,80 zł. Wkład własny SPZOZ to 1 529 903,81 zł. Zadanie zakończone i oddano do użytkowania. Zadanie realizowane w latach 2021-2022, nakłady ogółem: 5 812 441,00 zł.
- Przebudowa i modernizacja pomieszczenia kotłowni – 11 800,00 zł, w ramach zadania wykonano prace polegające na zasypaniu żwirem wraz z zagęszczeniem pomieszczenia kotłowni.
- Przebudowa i modernizacja pomieszczeń szpitala w celu dostosowania do potrzeb OAiIT i jednosalowego Bloku Operacyjno-Zabiegowego – 2 292 441,55 zł, dofinansowanie na realizację zadania z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – 1 397 590,85 zł oraz z dotacji Powiatu Łukowskiego – 84 437,66 zł. Wkład własny SPZOZ to 810 413,04 zł. Zadanie zakończone, budynek został oddany do użytkowania. Zadanie realizowane w latach: 2019-2022, nakłady ogółem: 9 800 611,65 zł.
- Remont, rozbudowa, przebudowa i termomodernizacja oraz zmiana sposobu użytkowania części pomieszczeń budynku POZ w Stoczku Łukowskim – 3 074 918,20 zł, dofinansowanie na realizację zadania z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – 2 253 013,70 zł oraz z dotacji Powiatu Łukowskiego – 134 889,07 zł. Wkład własny SPZOZ to 687 015,43 zł. Zadanie zakończone, budynek został oddany do użytkowania. Zadanie realizowane w latach: 2020-2022, nakłady ogółem: 5 370 454,15 zł.
- Przebudowa i modernizacja pomieszczeń szpitala w celu dostosowania do potrzeb przyjęć pacjentów w związku z COVID-19 – II etap – 4 769 995,86 zł, dofinansowanie na realizację zadania ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID 19 - 3 362 605,00 zł. Wkład własny SPZOZ to 1 407 390,86 zł.
- Termomodernizacja budynków C, B2, B3, K, G, POZ w Serokomli – 118 500,00 zł, w ramach zadania opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową.

- Rozbudowa i przebudowa budynku D w celu dostosowania do potrzeb Oddziału Obserwacyjno-Zakaźnego i Laboratorium – 188 190,00 zł, w ramach zadania opracowano dokumentację projektową.
- Zagospodarowanie terenu SPZOZ – 288 223,70 zł, w ramach zadania opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową, wykonano utwardzenie terenu z kostki brukowej, ogrodzono centrale wentylacyjne. Zadanie zakończono.
- Ułożenie wewnętrznych linii zasilających na terenie SPZOZ – 116 862,30 zł. Zadanie zakończono.
- Dostosowanie i rozbudowa infrastruktury SPZOZ – 38 682,00 zł, w ramach zadania opracowano koncepcję projektową.
- Zakup sprzętu medycznego – 1 324 974,00 zł, w tym między innymi:
  - sterylizator parowy – 720 986,40 zł,
  - urządzenie do kompresji klatki piersiowej 2szt. – 118 909,30 zł,
  - sprzęt medyczny na wyposażenie OAiIT – 114 588,00 zł,
  - aparat do nieinwazyjnego wspomaganie oddychania u noworodków – 64 900,00 zł,
  - komora laminarna – 59 987,10 zł,
  - aparat do automatycznego barwienia preparatów metodą Grama – 37 626,00 zł.
- 14. Zakup mebli medycznych – 2 013 168,00 zł, w tym wyposażenie budynków oddanych do użytkowania nowo powstałych, po przebudowie, modernizacji i remoncie - POZ w Wojcieszkowie, POZ w Stoczku Łukowskim, OAiIT i Oddział Neurologiczny,
  - - środki Powiatu Łukowskiego – 100 000,00 zł,
  - środki własne – 1 913 168,00 zł.
- Zakup sprzętu informatycznego – 444 732,64 zł, w tym między innymi:
  - zestawy komputerowe z urządzeniami peryferyjnymi – 278 778,20 zł,
    - dofinansowanie z NFZ – 131 290,20 zł
    - środki własne – 147 488,00 zł.
  - oprogramowanie – 165 954,44 zł,
    - dofinansowanie z NFZ – 80 894,03 zł,
    - środki własne – 85 060,41 zł.
- Zakup ambulansu – 401 101,74 zł,
  - środki Powiatu Łukowskiego – 200 000,00 zł,
  - środki własne – 201 101,74 zł.

- Zakup pozostałych środków trwałych – 134 948,03 zł, w tym między innymi:
  - klimatyzatory – 45 706,80 zł,
  - zmywarka – 18 011,14 zł,
  - garaż blaszany – 10 260,00 zł,
  - rejestrator rozmów – 10 000,00 zł.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łukowie w 2022 roku wydatkował, na inwestycje oraz zakup środków trwałych, ogółem kwotę 19 793 163,50 zł, w tym 9 644 720,31 zł ze źródeł zewnętrznych, własne środki 10.148.443,19zł.

Struktura środków zewnętrznych przedstawia się następująco:

- ✓ środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 – 5 262 604,80 zł (26,59% całości nakładów na inwestycje oraz zakup środków trwałych),
- ✓ środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – 3 650 604,55 zł (18,44%),
- ✓ dotacje celowe z Powiatu Łukowskiego – 519 326,73 zł (2,62%),
- ✓ środki z NFZ – 212 184,23 zł (1,07%).

Ze środków własnych SPZOZ sfinansował inwestycje oraz zakup środków trwałych w kwocie 10 148 443,19 zł, co stanowi 51,28 % nakładów ogółem na ten cel.

ANALIZA WSKAŹNIKOWA

Gospodarka finansowa Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Łukowie jest prowadzona na zasadach określonych w ustawie o rachunkowości oraz w ustawie o działalności leczniczej.

Analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2022 rok przeprowadzono w oparciu o punktowe oceny przypisane poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie z w/w rozporządzeniem. Przyjęto cztery obszary analizy:

1. Wskaźniki zyskowności:
  - a) wskaźnik zyskowności netto (%),
  - b) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%),
  - c) wskaźnik zyskowności aktywów (%).
1. Wskaźniki płynności:
  - a) wskaźnik bieżącej płynności,
  - b) wskaźnik szybkiej płynności.
1. Wskaźniki efektywności:

Wskaźniki płynności

Wskaźniki płynności określają zdolność podmiotu do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych. Jeżeli poziom wskaźników obniża się, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań. W przypadku gdy wskaźniki są zbyt wysokie, może to świadczyć o nieefektywnym gospodarowaniu posiadanymi środkami obrotowymi, takimi jak zapasy, należności lub środki finansowe.

1. Wskaźnik bieżącej płynności

Wskaźnik bieżącej płynności określa zdolność podmiotu do spłaty zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynnienie wszystkich środków obrotowych. Wskaźnik ten informuje, w jakim stopniu aktywa obrotowe pokrywają zobowiązania krótkoterminowe, daje ogólny pogląd na płynność finansową jednostki. Wzrost wartości wskaźnika bieżącej płynności wskazuje na poprawę zdolności jednostki do regulowania bieżących zobowiązań. Jeżeli poziom wskaźnika obniża się, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań. Zatem z punktu widzenia płynności finansowej korzystne są jak najwyższe, rosnące wartości omawianego wskaźnika. Wskaźnik za 2022 rok wynosi 0,44 i jest na bardzo niskim poziomie, co świadczy o utracie płynności finansowej. Modelowy poziom wskaźnika jest na poziomie 2. Teoretycznie, im wyższa wartość tego wskaźnika, tym lepsza sytuacja wierzycieli. Aktywa obrotowe pokrywają w 44% zobowiązania krótkoterminowe i rezerwy krótkoterminowe.

2. Wskaźnik szybkiej płynności

Wskaźnik szybkiej płynności określa zdolność podmiotu do spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami, tj. krótkoterminowymi należnościami i aktywami finansowymi. Przy obliczaniu wskaźnika nie są brane pod uwagę zapasy, które w przypadku szpitala nie są składnikiem płynnym. W zasadzie wskaźnik powinien mieć wartość co najmniej 1. Wyliczony za 2022 rok wynosi 0,38. Środki pieniężne i należności pokrywają w 38% zobowiązania krótkoterminowe i rezerwy krótkoterminowe.

Ocena punktowa wskaźników płynności kształtuje się na poziomie 0 punktów przy 25 możliwych do uzyskania.

Wskaźniki efektywności

Ważnym czynnikiem wpływającym na sytuację finansową podmiotu jest sprawność jego działalności. Ocena sprawności działania podmiotu obejmuje badanie rotacji należności i zobowiązań. Wskaźniki te opisują efektywność przyjętej polityki zarządzania przepływami pieniężnymi, tzn. mogą sygnalizować ryzyko utraty płynności finansowej przez jednostkę lub- w przypadku gdy wskaźniki płynności finansowej już wyraźnie wskazują na brak płynności- określają przyczyny tych problemów. Optymalną jest sytuacja, gdy wskaźnik rotacji zobowiązań jest wyższy lub równy wskaźnikowi rotacji należności.

1. Wskaźnik rotacji należności (w dniach)

Wskaźnik rotacji należności (w dniach) określa długość cyklu oczekiwania podmiotu na uzyskanie należności za świadczone usługi. Im wyższy poziom wskaźnika, tym podmiot ma większe trudności ze ściągalnością swoich należności, co może obniżyć zdolność do terminowego regulowania zobowiązań. W związku z tym wskaźnik ten powinien być możliwie najniższy. Wskaźnik SPZOZ w 2022 roku wynosi 28,39 (3 punkty-maksymalna ilość), czyli Szpital oczekiwał 28,39 dni na uzyskanie należności od kontrahentów. Nastąpiło skrócenie okresu rozliczenia należności o 2,82 dnia w stosunku do ubiegłego roku.

Prawidłowa ocena wskaźnika wymaga jednakże dodatkowej analizy struktury należności. W przypadku samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej głównym płatnikiem należności jest Narodowy Fundusz Zdrowia.

2. *Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)*

Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) określa okres, jaki jest potrzebny podmiotowi do spłacenia swoich zobowiązań krótkoterminowych. Zbyt wysoka wartość wskaźnika może świadczyć o trudnościach zakładu w regulowaniu swoich bieżących zobowiązań. Wskaźnik rotacji zobowiązań Szpitala za 2022 rok wynosi 16,48 z oceną 7 punktów (wartość maksymalna). Wskaźnik informuje, że spłata zobowiązań wobec wierzycieli zakładu z osiąganego przychodu netto ze sprzedaży następuje co 16,48 dni. Za modelową relację uznaje się, gdy wskaźnik rotacji zobowiązań z tytułu dostaw i usług jest wyższy lub równy wskaźnikowi rotacji należności. Oznaczałoby to, że środki ze sprzedaży wpływają przed terminem regulowania zobowiązań.

Ocena punktowa wskaźników efektywności kształtuje się na maksymalnym, możliwym do uzyskania poziomie 10 punktów.

Wskaźniki zadłużenia

Stabilność finansowa podmiotu w dużej mierze zależy od poziomu jego zadłużenia. W analizie wskaźnikowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej został wykorzystany wskaźnik zadłużenia aktywów, informujący, jaki jest udział zobowiązań w finansowaniu aktywów jednostki. Drugim wskaźnikiem wykorzystywanym w analizie zadłużenia jest wskaźnik wypłacalności opisujący zdolność podmiotu do spłaty długu.

1. *Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)*

Wskaźnik zadłużenia aktywów (%) informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Zbyt wysoka wartość wskaźnika podważa wiarygodność finansową jednostki. Wskaźnik zadłużenia aktywów ukazuje również stopień zabezpieczenia spłaty całości zadłużenia szpitala jego zasobami majątkowymi. Poziom zadłużenia samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej ma istotnie znaczenie w przypadku ubiegania się o kredyt. Niska wartość tego wskaźnika, świadczy o małym uzależnieniu finansowym podmiotu, gdyż jego aktywa są finansowane w większym stopniu ze źródeł własnych. Wysoki wskaźnik zadłużenia aktywów świadczy o dużym ryzyku finansowym, informując jednocześnie, że Szpital może utracić zdolność do zwrotu długów. Wskaźnik zadłużenia aktywów Szpitala w Łukowie w 2022 roku wynosi 46,73%, uzyskując ocenę 8 punktów (maksymalna ilość 10). Nie bez wpływu na tak wysoki wskaźnik pozostaje fakt rosnących z roku na rok rezerw na zobowiązania z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych, na co z kolei przekładają się wciąż rosnące koszty wynagrodzeń. Jednakże jest to jeszcze wartość optymalna wskaźnika.

2. *Wskaźnik wypłacalności*

Wskaźnik wypłacalności określa wielkość funduszy obcych przypadającą na jednostkę funduszu własnego. Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na możliwość utraty zdolności do regulowania przez podmiot zobowiązań. Wskaźnik wypłacalności SPZOZ w Łukowie wynosi 5,28 z oceną 0 punktów. Taki poziom wskaźnika pokazuje, że na możliwość utraty zdolności do regulowania przez podmiot zobowiązań.

Wskaźniki zadłużenia-punktacja wyniosła 8 punktów na 20 możliwych do uzyskania.

WNIOSKI

W wyniku analizy wskaźników sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za 2022 rok przy zastosowaniu metody punktowej uzyskano 18 punktów (maksymalna ilość punktów to 70) co stanowi 25,7% maksymalnej liczby punktów możliwej do uzyskania. Analiza pokazuje, że sytuacja finansowa Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Łukowie drastycznie się pogorszyła w stosunku do roku ubiegłego. Należy zwrócić uwagę na znacząco rosnące koszty wynagrodzeń wynikające z przepisów prawa (wzrost stawki godzinowej, wzrost wynagrodzeń pracowników wykonujących zawody medyczne oraz pozostałych pracowników zakładu) bez zapewnionego w pełni ich finansowania. Wzrostowi ulegają także koszty energii, zużycia materiałów czy też usług obcych (w znacznej mierze umowy cywilno-prawne z lekarzami). W ślad za rosnącymi kosztami działalności nie wrastają kontrakty NFZ.

PROGNOZA SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ NA KOLEJNE TRZY LATA OBROTOWE 2023-2025 WRAZ Z OPISEM ZAŁOŻEŃ.

Opis przyjętych założeń

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łukowie prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej. Prognoza na lata 2023-2025 została opracowana zgodnie z art. 52 tej ustawy, który mówi, że „Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty działalności i reguluje zobowiązania”.

Dynamika zmian zachodzących w funkcjonowaniu publicznej służby zdrowia tj. zmiana wyceny świadczeń medycznych, czy też narzucone przepisami prawa podwyżki wynagrodzeń bez zapewnionego ich finansowania, może wpłynąć na zmianę prognoz na lata 2023-2025.

Założenia do prognozy przychodów i kosztów

Prognozę finansową na kolejne trzy lata opracowano przyjmując jako podstawę założenia planu finansowego oraz planu inwestycji i zakupów środków trwałych na rok 2023 z uwzględnieniem zmian wynikających z bieżącej sytuacji i rozpoczętych przez Szpital działań optymalizujących koszty. W związku z problemami w zachowaniu płynności finansowej, postanawia się ograniczyć wszelkie zakupy środków trwałych do absolutnego minimum, niezbędnego do prawidłowego funkcjonowania poszczególnych komórek organizacyjnych.

Prognozując przychody na lata 2023-2025 przyjęto, że zakres realizowanych świadczeń ze środków publicznych będzie obejmował wszystkie zakresy dotychczasowej działalności Szpitala. Podstawą oszacowania przychodów są podpisane kontrakty z Narodowym Funduszem Zdrowia z założeniem corocznego wzrostu średnio o 8%. Przewiduje się, że w warunkach stopniowego wygasania epidemii COVID-19 w 2022 roku, przychody z kontraktu NFZ z diagnostyki i leczenia tej choroby, będą stopniowo się zmniejszały. Jednocześnie zakłada się wzrost przychodów z możliwości powrotu do wykonywania wszystkich świadczeń medycznych sprzed stanu pandemii. W prognozach uwzględniono ponadto przychody z utworzonego Centrum Psychiatrycznego, wprowadzonej opieki koordynowanej w poradniach Podstawowej Opieki Zdrowotnej. Od miesiąca maja 2023 roku z finansowania w formie ryczałtu zostały wyłączone świadczenia leczenia udarów i są to świadczenia nielimitowane. Przewiduje się również wzrost przychodów z tytułu nadwykonań w Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii. Są to usługi medycznie wysoko wyceniane, ale minusem jest, że pacjenci długo przebywają na tym oddziale, a możliwość rozliczenia wykonanych procedur jest dopiero po zakończeniu pobytu chorego na oddziale.

Prognoza pozostałych przychodów została opracowana na podstawie zawartych umów oraz założono wzrost ilości świadczeń w zakresie diagnostyki, wykonywanych na rzecz niepublicznych podmiotów leczniczych oraz pacjentów indywidualnych. Plan pozostałych przychodów obejmuje dofinansowanie wynagrodzeń lekarzy rezydentów, a nadto głównie wartość odpisów amortyzacyjnych od aktywów trwałych zakupionych przy współudziale dotacji i dofinansowań, otrzymywane darowizny leków i sprzętu oraz refundacje wynagrodzeń pracowników z orzeczoną grupą niepełnosprawności. Zmiany w kolejnych latach następują jako efekt wzrostu przychodów z tytułu odpisów amortyzacyjnych od środków z dofinansowań.

Koszty zostały zaplanowane w oparciu o zawarte umowy z uwzględnieniem wzrostu cen dóbr oraz usług.

Przy szacowaniu kosztów na kolejne lata wzięto pod uwagę następujące czynniki:

- ✓ prognozowany dalszy wzrost cen: paliw, leków, sprzętu jednorazowego użytku i drobnego sprzętu medycznego,
- ✓ prognozowany dalszy wzrost kosztów usług odbioru i utylizacji odpadów medycznych, usług prania bielizny szpitalnej, żywienia pacjentów,
- ✓ znaczący wzrost kosztów wynagrodzeń osobowych i cywilnoprawnych spowodowany podwyżkami od 1 lipca 2022 roku. Projekcja analiz nie zakłada kolejnych podwyżek w roku 2023 zarówno po stronie przychodów jak i kosztów. Obliczenia te na czas sporządzania raportu są obarczone dużym ryzykiem błędu, nie jest w chwili obecnej możliwe oszacowanie ich wpływu na sytuację finansową Szpitala,
- ✓ zmiana poziomu amortyzacji, związana bezpośrednio z ograniczeniem inwestycji i zakupu środków trwałych,
- ✓ zaplanowano koszty finansowe w postaci odsetek od kredytu w rachunku bieżącym oraz długoterminowego kredytu inwestycyjnego, zaciągniętego na wykonanie zadania pn. „Budowa Poradni POZ w Wojcieszkwie”.

Okres kredytowania 31.03.2021-30.09.2025.

Prognozuje się, iż w okresie od 2023 do 2025 roku wynik finansowy Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Łukowie, będzie ujemny i w przypadku braku systemowych rozwiązań w zakresie bardzo złej sytuacji finansowej szpitali powiatowych, strata ta będzie na wysokim poziomie. Szpital mając nałożony ustawowy obowiązek udzielania świadczeń medycznych, nie ma możliwości konkurowania na rynku usług komercyjnych, a środki z NFZ nie wystarczają na pokrycie niezbędnych do poniesienia kosztów. Przy zastosowaniu metody punktowej uzyskano: w roku 2023-13 pkt., 2024-10 pkt. i w roku 2025-10 pkt. Spadek punktów w latach 2023-2025 wynika z obniżenia się poziomu wskaźników zyskowności, uwarunkowany osiaganiem w danych okresach ujemnego wyniku finansowego. Obniżeniu uległy także wskaźniki płynności. Wartość wskaźnika bieżącej płynności jest poniżej 1 co oznacza problemy z terminowym regulowaniem zobowiązań.

INFORMACJA O ISTOTNYCH ZDARZENIACH MAJĄCYCH WPLYW NA SYTUACJĘ EKONOMICZNO-FINANSOWĄ

Istotny wpływ na wynik finansowy Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Łukowie ma:

- ✓ niestabilność rozwiązań prawnych dotyczących funkcjonowania i finansowania samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Stawki ryczałtowe za

udzielanie świadczeń zdrowotnych w znacznej części wykonywanych procedur nie zapewniają odpowiedniego poziomu finansowania w pełni zabezpieczającego koniecznych do poniesienia w związku z ich realizacją kosztów,

✓ zbyt wysokie koszty funkcjonowania w stosunku do uzyskiwanych przychodów. Podmiot leczniczy ma obowiązek dokonania podwyższenia wynagrodzeń zasadniczych pracowników wykonujących zawód medyczny oraz pracowników działalności podstawowej, których wynagrodzenie zasadnicze jest niższe od najniższego wynagrodzenia zasadniczego, ustalonego jako iloczyn współczynnika pracy określonego w załączniku do ustawy i kwoty przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym ustalenie. Podwyższenie minimalnego wynagrodzenia skutkuje pogorszeniem sytuacji finansowej bez zabezpieczania środków na ten cel,

✓ nie jest znany w chwili obecnej możliwy do uzyskania w kolejnych latach poziom kontraktu z NFZ,

✓ problem z niedoborem kadry. Konsekwencją niskiej dostępności personelu medycznego, w szczególności lekarzy specjalistów, jest wywierana na Zakład presja płacowa. Rosnące wynagrodzenia wraz pochodnymi z kolei przedkładają się wprost na wzrost kosztów funkcjonowania Szpitala,

✓ w kontekście wyniku finansowego, jak również płynności finansowej kluczowym dla Szpitala był i jest systematycznie rosnący poziom cen dóbr i usług, który w przypadku naszej Jednostki, szczególnie odczuwalny jest w przypadku umów zakresie zewnętrznej obsługi, tj. żywienie chorych, utylizacja odpadów medycznych, ochrona mienia czy podwykonawstwo medyczne.

PODSUMOWANIE

Podstawową działalnością samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej jest działalność lecznicza polegająca na udzielaniu świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej nie jest jednostką nastawioną na osiągnięcie zysku.

Zasadniczym celem działania podmiotów leczniczych realizujących usługi w całości finansowane ze środków NFZ jest zaspokajanie, w sposób ciągły i trwały, potrzeb obywateli w zakresie ochrony zdrowia w ramach gwarantowanych przez Państwo świadczeń zdrowotnych.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łukowie na bieżąco analizuje swoją sytuację finansową i przykłada wiele starań, aby równoważyć swoje koszty przychodami. Jednakże, nie bez znaczenia pozostaje obowiązek wynikający z ustawy o rachunkowości w zakresie tworzenia rezerw na przyszłe świadczenia pracownicze z tytułu nagród jubileuszowych i odpraw emerytalno-rentowych. Naliczone z tego tytułu rezerwy istotnie wpływają na wynik finansowy Szpitala.

Tabela podsumowująca wyniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej za rok 2022 oraz prognoza na lata 2023-2025

1. Wskaźniki zyskowności						
1) Wskaźnik zyskowności netto (%)						
$\frac{\text{wynik netto} \times 100\%}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{pozostałe przychody operacyjne} + \text{przychody finansowe}}$						
Lp.	Składniki	2022	2023	2024	2025	
1	Wynik netto	-16 354 391	-19 476 787	-11 860 757	-1 576 387	
2	Przychody netto ze sprzedaży produktów	137 016 182	147 977 477	159 815 675	172 600 929	
3	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	0	0	0	0	
4	Pozostałe przychody operacyjne	9 259 008	9 574 000	9 200 000	9 100 000	
5	Przychody finansowe	34 923	10 000	2 000	2 000	
Wyniki		2022	2023	2024	2025	
		-0,11	-0,12	-0,07	-0,01	
Lp.	Przedziały wartości	Ocena	Ocena jedn. 2022	Ocena jedn. 2023	Ocena jedn. 2024	Ocena jedn. 2025
1	poniżej 0,0%	0	0	0	0	0
2	od 0,0% do 2,0%	3				
3	powyżej 2% do 4%	4				
4	powyżej 4%	5				

2) Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)						
$\frac{\text{wynik z działalności operacyjnej} \times 100\%}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{pozostałe przychody operacyjne}}$						
Lp.	Składniki	2022	2023	2024	2025	
1	Wynik z działalności operacyjnej	-16 283 323	-18 914 603	-11 306 116	-1 082 387	
2	Przychody netto ze sprzedaży produktów	137 016 182	147 977 477	159 815 675	172 600 929	
3	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	0	0	0	0	
4	Pozostałe przychody operacyjne	9 259 008	9 574 000	9 200 000	9 100 000	
Wyniki		2022	2023	2024	2025	
		-0,11	-0,12	-0,07	-0,01	
Lp.	Przedziały wartości	Ocena	Ocena jedn. 2022	Ocena jedn. 2023	Ocena jedn. 2024	Ocena jedn. 2025
1	poniżej 0,0%	0	0	0	0	0
2	od 0,0% do 3,0%	3				
3	powyżej 3% do 5%	4				
4	powyżej 5%	5				

3) Wskaźnik zyskowności aktywów (%)						
<i>Wynik netto x 100%</i>						
<i>Średni stan aktywów</i>						
Lp.	Składniki	2022	2023	2024	2025	
1	Wynik netto	-16 354 391	-19 476 787	-11 860 757	-1 576 387	
2	Średni stan aktywów	87 410 139	82 443 788	76 445 090	70 533 503	
Wyniki		2022	2023	2024	2025	
		-0,19	-0,24	-0,16	-0,02	
Lp.	Przedziały wartości	Ocena	Ocena jedn. 2022	Ocena jedn. 2023	Ocena jedn. 2024	Ocena jedn. 2025
1	poniżej 0,0%	0	0	0	0	0
2	od 0,0% do 2,0%	3				
3	powyżej 2% do 4%	4				
4	powyżej 4%	5				

2. Wskaźniki płynności

1) Wskaźnik bieżącej płynności						
<i>aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy -</i>						
<i>krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)</i>						
<i>zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy +</i>						
<i>rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe</i>						
Lp.	Składniki	2022	2023	2024	2025	
1	Aktwa obrotowe	12 067 457	9 535 261	9 252 061	10 312 086	
2	Należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług powyżej 12 miesięcy	0	0	0	0	
3	Krótkoterminowe rozl. międzyokresowe (czynne)	69 292	70 000	70 000	70 000	
4	Zobowiązania krótkoterminowe	23 572 898	43 247 180	52 285 157	50 800 000	
5	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług powyżej 12 miesięcy	0	0	0	0	
6	Rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe	3 644 253	3 808 430	3 908 430	4 000 000	
Wyniki		2022	2023	2024	2025	
		0,44	0,20	0,16	0,19	
Lp.	Przedziały wartości	Ocena	Ocena jedn. 2022	Ocena jedn. 2023	Ocena jedn. 2024	Ocena jedn. 2025
1	poniżej 0,60	0	0	0	0	0
2	od 0,60 do 1,00	4				
3	od 1,00 do 1,50	8				
4	powyżej 1,50 do 3,00	12				
5	powyżej 3,00 lub jeżeli zob krótk. = 0	10				

Lp.	Składniki	2022	2023	2024	2025	
2) Wskaźnik szybkiej płynności $\frac{\text{aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe}}$						
1	Aktwa obrotowe	12 067 457	9 535 261	9 252 061	10 312 086	
2	Należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług powyżej 12 miesięcy	0	0	0	0	
3	Krótkoterminowe rozl. międzyokresowe	69 292	70 000	70 000	70 000	
4	Zapasy	1 520 817	1 000 000	950 000	950 000	
4	Zobowiązania krótkoterminowe	23 572 898	43 247 180	52 285 157	50 800 000	
5	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług powyżej 12 miesięcy	0	0	0	0	
6	Rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe	3 644 253	3 808 430	3 908 430	4 000 000	
Wyniki		0,38	0,18	0,15	0,17	
Lp.	Przedziały wartości	Ocena	Ocena jedn. 2022	Ocena jedn. 2023	Ocena jedn. 2024	Ocena jedn. 2025
1	poniżej 0,50	0	0	0	0	0
2	od 0,50 do 1,00	8				
3	od 1,00 do 2,50	13				
4	powyżej 2,50 lub jeżeli zobowiązania krótkoterm. = 0	10				

3. Wskaźniki efektywności

Lp.	Składniki	2022	2023	2024	2025	
1) Wskaźnik rotacji należności (w dniach) $\frac{\text{Średni stan należności z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365)}}{\text{Przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}$						
1	Średni stan należności z tytułu dostaw i usług	10 627 768	7 620 905	7 000 000	7 000 000	
2	Przychody netto ze sprzedaży produktów	137 016 182	147 977 477	159 815 675	172 600 929	
3	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	0	0	0	0	
Wyniki		28,39	18,85	16,03	14,84	
Lp.	Przedziały wartości	Ocena	Ocena jedn. 2022	Ocena jedn. 2023	Ocena jedn. 2024	Ocena jedn. 2025
1	poniżej 45 dni	3	3	3	3	3
2	od 45 dni do 60 dni	2				
3	od 61 dni do 90 dni	1				
4	powyżej 90 dni	0				

2) Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)						
$\frac{\text{Średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług} \times \text{liczba dni w okresie (365)}}{\text{Przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}$						
Lp.	Składniki	2022	2023	2024	2025	
1	Średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług	6 170 202	11 598 944	20 870 695	23 042 579	
2	Przychody netto ze sprzedaży produktów	137 016 182	147 977 477	159 815 675	172 600 929	
3	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	0	0	0	0	
Wyniki		2022	2023	2024	2025	
		16,48	28,69	47,80	48,86	
Lp.	Przedziały wartości	Ocena	Ocena jedn. 2022	Ocena jedn. 2023	Ocena jedn. 2024	Ocena jedn. 2025
1	do 60 dni	7	7	7	7	7
2	od 61 dni do 90 dni	4				
3	powyżej 90 dni	0				

4. Wskaźniki zadłużenia

1) Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)						
$\frac{(\text{Zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania}) \times 100\%}{\text{Aktywa razem}}$						
Lp.	Składniki	2022	2023	2024	2025	
1	Zobowiązania długoterminowe	1 166 924	530 420	0	0	
2	Zobowiązania krótkoterminowe	23 572 898	43 247 180	52 285 157	50 800 000	
3	Rezerwy na zobowiązania	14 938 598	16 108 430	17 408 430	18 700 000	
4	Aktywa razem	84 915 887	79 971 690	72 918 490	68 148 516	
Wyniki		2022	2023	2024	2025	
		46,73	74,88	95,58	101,98	
Lp.	Przedziały wartości	Ocena	Ocena jedn. 2022	Ocena jedn. 2023	Ocena jedn. 2024	Ocena jedn. 2025
1	poniżej 40 %	10				
2	od 40 % do 60 %	8	8			
3	powyżej 60 % do 80 %	3		3		
4	powyżej 80 %	0			0	0

2) Wskaźnik wypłacalności						
$\frac{\text{(Zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania)}}{\text{Fundusz własny}}$						
Lp.	Składniki	2022	2023	2024	2025	
1	Zobowiązania długoterminowe	1 166 924	530 420	0	0	
2	Zobowiązania krótkoterminowe	23 572 898	43 247 180	52 285 157	50 800 000	
3	Rezerwy na zobowiązania	14 938 598	16 108 430	17 408 430	18 700 000	
4	Fundusz własny	7 508 595	-11 968 192	-23 828 949	-25 405 336	
Wyniki		2022	2023	2024	2025	
		5,28	-5,00	-2,92	-2,74	
Lp.	Przedziały wartości	Ocena	Ocena jedn. 2022	Ocena jedn. 2023	Ocena jedn. 2024	Ocena jedn. 2025
1	od 0,00 do 0,50	10				
2	od 0,51 do 1,00	8				
3	od 1,01 do 2,00	6				
4	od 2,01 do 4,00	4				
5	powyżej 4,00 lub poniżej 0,00	0	0	0	0	0

Wyniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej za rok 2022 oraz prognoza na lata 2023-2025

Grupa	Wskaźniki	Wartość wskaźnika 2022	Ocena	Wartość wskaźnika 2023	Ocena	Wartość wskaźnika 2024	Ocena	Wartość wskaźnika 2025	Ocena
1. Wskaźniki zyskowności	1) wskaźnik zyskowności netto (%)	-0,11	0	-0,12	0	-0,07	0	-0,01	0
	2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	-0,11	0	-0,12	0	-0,07	0	-0,01	0
	3) wskaźnik zyskowności aktywów (%)	-0,19	0	-0,24	0	-0,16	0	-0,02	0
1. Razem:			0	1. Razem:	0	1. Razem:	0	1. Razem:	0
2. Wskaźniki płynności	1) wskaźnik bieżącej płynności	0,44	0	0,20	0	0,16	0	0,19	0
	2) wskaźnik szybkiej płynności	0,38	0	0,18	0	0,15	0	0,17	0
2. Razem:			0	2. Razem:	0	2. Razem:	0	2. Razem:	0
3. Wskaźniki efektywności	1) wskaźnik rotacji należności (w dniach)	28,39	3	18,85	3	16,03	3	14,84	3
	2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	16,48	7	28,69	7	47,80	7	48,86	7
3. Razem:			10	3. Razem:	10	3. Razem:	10	3. Razem:	10
4. Wskaźniki zadłużenia	1) wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	46,73	8	74,88	3	95,58	0	101,98	0
	2) wskaźnik wypłacalności	5,28	0	-5,00	0	-2,92	0	-2,74	0
4. Razem:			8	4. Razem:	3	4. Razem:	0	4. Razem:	0
Łączna wartość punktów			18		13		10		10

DYREKTOR
SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO
ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ
w Łukowie

lek. med. Mariusz Furleba